

ความนำ

ในปัจจุบัน การปฏิรูปอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อยกระดับสู่สากลเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญ มุ่งเน้นพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรอุตสาหกรรมไทยให้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน ถือเป็นวาระแห่งชาติ ตามนโยบายเกษตร 4.0 ในการขับเคลื่อนผลผลิตทางการเกษตร เกษตรแปรรูป เกษตรปลอดภัย สร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย ช่วยให้วิสาหกิจภาคการเกษตรมีศักยภาพ สามารถนำ Agri-Tech เทคโนโลยีการเกษตรมาประยุกต์ใช้ ผลักดันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรรุ่นใหม่ ให้นำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งนำเกษตรแม่นยำมาใช้เพื่อลดต้นทุนการเพาะปลูก เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มีการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปให้เป็นสินค้าคุณภาพ สนับสนุนการนำเอาการตลาดนำการผลิตทั้ง online และ offline ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมเชื่อมโยงผลผลิตสู่อุตสาหกรรม การแปรรูป ผลักดันให้เกษตรกรเข้าถึงปัจจัยการผลิต สามารถนำ Agri-Tech ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน

การพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดใหม่ในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมุ่งสู่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นำทรัพยากรที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ ลดปล่อยของเสียสู่สภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด ที่เรียกว่า BCG โมเดล เป็นการบูรณาการการพัฒนาเศรษฐกิจในสามมิติไปพร้อมกัน ทั้งเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยนำองค์ความรู้มาต่อยอดฐานความเข้มแข็งภายในประเทศ ได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) และผลผลิตการเกษตร ที่อุดมสมบูรณ์ โดยมุ่งยกระดับระบบการผลิตในปัจจุบันสู่ระบบการผลิตสมัยใหม่ที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อรักษาความมั่นคงทางวัตถุดิบและสมดุลของสิ่งแวดล้อม ตอบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) ของสหประชาชาติ

ความนำ

อย่างน้อย 5 เป้าหมาย ได้แก่ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลาย ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และที่สำคัญที่สุดเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่คิดค้นขึ้นโดยในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้พัฒนาประเทศ

แนวทางดังกล่าวนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการที่มีความพร้อมสูง มีกำลังลงทุนในเทคโนโลยี มีจำนวนน้อยแต่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง และเป็นกำลังสำคัญของเศรษฐกิจไทยในอนาคต ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการภาคเอกชนและชุมชนที่ใช้เทคโนโลยีไม่สูง แต่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมากและเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อย ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม หรือเอสเอ็มอีและชุมชน ก็จะได้รับผลกระทบระดับด้วยเช่นกัน เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ใช้นวัตกรรมและสามารถผลิตอาหารฟังก์ชันมูลค่าสูง การลดต้นทุนปัจจัยการผลิตและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (precision farming) เป็นต้น

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงเล็งเห็นความสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ด้วยการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรม โดยมุ่งพัฒนาห่วงโซ่อุปทานเกษตรแบบครบวงจร ตั้งแต่ ต้นน้ำ คือ เกษตรกรผู้เพาะปลูก จนถึงปลายน้ำ คือ ผู้แปรรูปและส่งออก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคอุตสาหกรรมเกษตร ลดความเสี่ยงด้วยการจัดการ รวมถึงช่วยพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ช่วยเพิ่มทางเลือกให้แก่เกษตรกร และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของไทยในระดับสากล ซึ่งจะก่อให้เกิดผลในระยะยาวต่อขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาผู้ประกอบการภาคการเกษตรให้เข้าสู่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเกษตร ยกย่องศักยภาพผู้ประกอบการในการทำธุรกิจให้สามารถดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนทางธุรกิจ
2. เพื่อพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งสามารถเพิ่มผลผลิตการผลิตโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ได้เป็นอย่างดี
3. เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายของผู้ประกอบการเกษตรอุตสาหกรรมให้เกิดความเข้มแข็ง รวมทั้งเกิดความร่วมมือทางธุรกิจ ตลอดจนสร้างโอกาสทางการค้า เพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการเกษตรอุตสาหกรรมในทุกภูมิภาคให้มีบทบาทต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศเพิ่มมากขึ้น